

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/138/2020
Identifikačné číslo spisu: 5819201217
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5819201217.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ R. Y., bývajúceho v I. T. XXX, 2/ R. Y., bývajúcej v I. T. XXX, oboch zastúpených spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Martina Granca 3, IČO: 52 262 821, proti žalovaným 1/ R. Q., bývajúcemu v I. T. XXX, zastúpenému JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Aleja Slobody 1890/50, 2/ AUKCIE LEGAL s.r.o., so sídlom v Žiline, Sládkovičova 167/13, IČO: 46 902 830, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Ing. Martin Chlapík s.r.o., so sídlom v Žiline, Sládkovičova 13, IČO: 47 253 339, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 3 C 15/2019, o dovolaní žalovanej 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 19. novembra 2019 sp. zn. 8 Co 187/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 3 C 15/2019 - 62 z 12. augusta 2019 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou vo vzťahu k nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobcu 1/ zapísanej na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX, pre k. ú. I. T. ako stavba - rozostavaný rodinný dom, postavený na pozemku parcela č. XXXX/X, parcela registra „C“, v podiele 1/1 k celku a nehnuteľnostiam v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov zapísaných na LV č. XXXX, pre k. ú. I. T. ako pozemok, parcely registra „C“, parcela č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoría o výmere 133 m² v podiele 1/1 k celku, parcela č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría o výmere 109 m², v podiele 1/1 k celku a parcela č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría o výmere 48 m² v podiele 1/1 k celku. Uložil žalobcom 1/ a 2/ povinnosť v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia podať žalobu vo veci samej o určenie existencie záložného práva a zabezpečenej pohľadávky, ktorá vznikla na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 31. marca 2008, ktorej účastníkmi budú žalobcovia 1/, 2/ a žalovaný 1/. Žalobcom 1/, 2/ voči žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu.

1.1. V odôvodnení uviedol, že považoval za preukázané, že žalobcovia osvedčili skutočnosť, že žalovaný 1/ pristúpil k výkonu záložného práva, oznámením o dobrovoľnej dražbe, ktorá sa mala konať 24. júla 2019. Žalobcom bolo potrebné poskytnúť ochranu formou neodkladného opatrenia, nakoľko nimi uvádzané skutočnosti ohľadom zániku zabezpečenej pohľadávky splnením môžu mať vplyv na pohľadávku, ktorú má voči nim žalovaný 1/, a teda realizáciou dražby pred rozhodnutím súdu vo veci samej by mohlo dôjsť k uspokojeniu žalovaného 1/ aj v rozsahu, na ktorý by nemal nárok. Zároveň uviedol, že by došlo k prevodu nehnuteľností na ďalšiu osobu, čím by bola spôsobená ujma pre žalobcov z dôvodu straty vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako aj porušenia práva na ochranu obydľia a súkromného a rodinného života. Konštatoval, že v prípade nezakročenia by mohlo dôjsť k nastoleniu stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s veľkými ťažkosťami, a preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalovaným 1/ uznesením č. k. 8 Co 187/2019 - 126 z 19. novembra 2019 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 1/ zmenil tak, že návrh žalobcov 1/ a 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1/ zamietol. Žalovanému 1/ priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vyslovil, že vo vzťahu k žalovanej 2/ uznesenie súdu prvej inštancie zostáva nedotknuté.

2.1. Odvolací súd dospel k záveru o nespĺnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodov tvrdených žalobcami, najmä pokiaľ ide o osvedčenie nároku, ktorému sa má navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Uviedol, že otázka existencie a trvania záložného práva a zabezpečenej pohľadávky na základe uvedených skutočností bola predmetom konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 10 C 118/2014, v ktorom sa žalobcovia na základe tých istých skutkových tvrdení domáhali určenia, že sporné záložné právo zaniklo a zmluva o pôžičke zanikla splnením, pričom súd v tomto konaní žalobu zamietol, z dôvodu, že zmluva o zriadení záložného práva je platným právnym úkonom a žalobcovia nepreukázali, že vrátili spornú pôžičku právnej predchodkyňi žalovaného 1/.

Konštatoval, že pokiaľ žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia popierali existenciu záložného práva a zabezpečenej pohľadávky výlučne z dôvodu zániku pohľadávky jej splnením len s poukazom na tvrdenia, o ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté, neosvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením, a preto nie je dôvod obmedzovať záložného veriteľa v uspokojovaní pohľadávky, pokiaľ k tomuto dochádza zákonom dovoleným spôsobom. Napadnuté uznesenie zmenil v súlade s ustanovením § 388 CSP vo vzťahu k žalovanému 2/ a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Vo vzťahu k žalovanému 2/ ponechal v tejto časti nedotknuté.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným 1/ rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 262 a § 255 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keďže odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedla, že v danej veci sa medzi žalovanými 1/ a 2/ jedná o nerozlučné spoločenstvo, a preto odvolací súd nepostupoval správne, keď zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie len vo vzťahu k žalovanému 1/. Poukázala na zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, z ktorého vyplýva spôsob usporiadania ich vzájomného vzťahu ako záložného veriteľa a dražobníka a súčasne s ohľadom na § 367 ods. 2 CSP vznik nerozlučného spoločenstva. V dôsledku napadnutého rozhodnutia tak nastala paradoxná situácia, že síce žalovaný 1/ ako záložný veriteľ môže vykonávať svoje záložné právo dobrovoľnou dražbou, avšak žalovaná 2/ ako dražobník nemôže túto dražbu v zmysle ich zmluvy vykonať. Vo vzťahu k namietanému odklonu od rozhodnutí dovolacieho súdu, poukázala na rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 51/2009 a sp. zn. 3 Cdo 272/2007. Navrhla zrušiť napadnuté rozhodnutie vo výroku, ktorým odvolací súd ponechal rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté, a vrátiť vec v rozsahu zrušenia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadrili.

5. Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa s ním v celom rozsahu stotožňuje. Považoval ho za prípustné a dôvodné.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) v spojení s ustanovením § 2 CMP po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné, a preto bolo odmietnuté.

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/2011).

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolačný súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 421 ods.1 písm. a), ods. 2 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

11. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

13. Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

14. V preskúmanej veci dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania podaného žalovanou 2/ z hľadiska subjektívnej prípustnosti, najmä s prihliadnutím na podmienku vzniku ujmy strane, ktorá chce dovolanie podať. Subjektívna prípustnosť dovolania reflektuje stav procesnej ujmy v osobe určitého účastníka konania, ktorý sa prejavuje v porovnaní najpriaznivejšieho výsledku, ktorý odvolací súd účastníka mohol založiť svojím rozhodnutím a výsledku, ktorý svojím rozhodnutím skutočne založil. Z povahy dovolania ako opravného prostriedku plynie, že oprávnenie ho podať (tzv. subjektívnu prípustnosť) má účastník, v neprospech ktorého toto porovnanie vyznieva a ak je spôsobená ujma na základe dovolania odstrániteľná tým, že dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (R 40/1993, R 50/1999).

15. V spore o zdržanie sa výkonu záložného práva, na strane žalovaných (záložného veriteľa a dražobníka) sa nejedná nerozlučné spoločenstvo (§ 77 CSP), a preto odvolací súd vo veci podaného odvolania žalovaným 1/ napadnuté rozhodnutie zmenil len sčasti v rozsahu podaného odvolania. Záonné podmienky podľa ustanovenia § 379 CSP v danom prípade splnené neboli.

16. Z tohto dôvodu dovolací súd v súlade s ustanovením § 447 písm. b) CSP odmietol dovolanie žalovanej 2/, lebo bolo podané neoprávnenou osobou. Vzhľadom na rozhodnutie z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

17. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobcov v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) tak, že v súlade so zásadou rozumného usporiadania procesných nárokov strán a zásadou hospodárnosti konania (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 Základných zásad CSP) náhradu trov dovolacieho konania žalobcom nepriznal (R 72/2018). Žalovaného 1/ sa dovolacie konanie netýkalo, a preto dovolací súd o trovách dovolacieho konania nerozhodoval.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.